

**Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка**

Світлана Івах, Олена Невмержицька

МЕТОДИЧНА РОБОТА В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Методичні рекомендації до семінарських занять

**Дрогобич
2020**

Рекомендовано до друку вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка як методичні рекомендації до семінарських занять
(протокол № 9 від 30. 06. 2020 р.)

Рецензенти:

Кльос О.Й. – вихователь-методист закладу дошкільної освіти № 24
«Смерічка» м. Дрогобича;

Оршанський Л.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач
кафедри технологічної та професійної освіти Дрогобицького державного
педагогічного університету імені Івана Франка.

І 23 **Івах С.М., Невмержицька О.В.**

Методична робота в закладі дошкільної освіти : методичні
рекомендації до семінарських занять. / **Світлана Івах, Олена
Невмержицька.** – Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана
Франка, 2020. – 60 с.

Запропоновані методичні рекомендації до семінарських занять
відповідають робочій програмі навчальної дисципліни «Методична робота в
закладі дошкільної освіти» для підготовки фахівців другого (магістерського)
рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 012
Дошкільна освіта (укладач: канд. пед. наук, доц. Івах С.М.).

Методичні рекомендації орієнтовані на ознайомлення студентів з
організацією методичної роботи у системі дошкільної освіти України загалом
та з методичною роботою в закладі дошкільної освіти зокрема. У них
вміщено навчально-тематичний план курсу, методичні вказівки до проведення
семінарського заняття, питання, винесені на самостійне опрацювання,
запитання та завдання для самоконтролю, список літератури, педагогічні задачі,
додатки.

Методичні рекомендації будуть корисними для студентів, які навчаються
за спеціальністю 012 Дошкільна освіта, вихователям-методистам закладів
дошкільної освіти.

© Редакційно-видавничий відділ
ДДПУ імені Івана Франка, 2020.

ЗМІСТ

Передмова	4
Теми семінарських занять	6
Тема 1. Організація методичної роботи у системі дошкільної освіти України.....	7
Тема 2. Керівництво методичною роботою у закладі дошкільної освіти вихователем-методистом.....	12
Тема 3. Організація методичного кабінету як осередку методичної роботи закладу дошкільної освіти.....	16
Тема 4. Методичні засади контролю за освітнім процесом у закладі дошкільної освіти.....	19
Тема 5. Методичні засади педагогічного аналізу в закладі дошкільної освіти.....	23
Тема 6. Методична робота з молодими спеціалістами у закладі дошкільної освіти.....	26
Тема 7. Атестація педагогів закладів дошкільної освіти.....	29
Тема 8. Методичні підходи до впровадження у практику роботи закладу дошкільної освіти перспективного педагогічного досвіду.....	33
Література для самостійного опрацювання	37
Педагогічні задачі	42
Додатки	45
Предметний покажчик	59

ПЕРЕДМОВА

Сучасне дошкілля потребує нових підходів до модернізації освітнього процесу, який прямо залежить від педагогічної майстерності кожного вихователя, його творчого потенціалу та вміння реалізувати його у своїй щоденній професійній діяльності. Власне, такий рівень фахової майстерності вихователеві можливо досягнути завдяки добре організованій методичній роботі у закладі дошкільної освіти. Адже реалізація нових підходів до освітнього процесу та визначення у ньому місця особистості має розпочатися із внесення відповідних змін саме до методичної роботи, у процесі якої забезпечуються стабільність і комфорт у всіх видах діяльності закладу дошкільної освіти.

З огляду на це навчальна дисципліна «Методична робота в закладі дошкільної освіти» займає важливе місце у професійній підготовці майбутніх організаторів дошкільної освіти.

Зміст зазначеного навчального курсу доповнює та поглиблює знання студентів із предметів «Менеджмент освіти», «Правові засади дошкільної освіти», «Управління в системі дошкільної освіти» і «Планування та організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти». Метою навчального курсу «Методична робота в закладі дошкільної освіти» є забезпечення теоретичної та практичної підготовки студентів до організації методичної роботи у закладі дошкільної освіти.

Методичні матеріали до проведення семінарських занять з дисципліни «Методична робота в закладі дошкільної освіти» у поєднанні з лекційними та семінарськими заняттями мають на меті допомогти студентам отримати ґрунтовні знання щодо організації та здійснення методичної роботи з вихователями дітей дошкільного віку у системі дошкільної освіти в Україні; підготувати їх до практичного здійснення посадових обов'язків вихователя-методиста закладу дошкільної освіти.

Запропоновані у методичних рекомендаціях запитання і завдання для самоконтролю та самостійної роботи спонукають студентів до пошуково-конструктивної і творчої навчальної діяльності, формують у них уміння працювати з науково-методичною літературою, знаходити відповіді на запитання, самостійно розв'язувати завдання, пов'язані з їхньою майбутньою професійною діяльністю, що в результаті забезпечує підвищення рівня їхньої професійної підготовки. Серед активних методів навчання запропоновано розв'язання педагогічних задач на усунення проблем управлінсько-методичного характеру. При їх розв'язанні у студентів виробляється власна позиція, своє бачення щодо організації методичної роботи в закладі дошкільної освіти.

Важливе місце у методичних матеріалах відводиться виконанню студентами практичних завдань щодо ведення документації вихователя-методиста закладу дошкільної освіти, що формує у них цілісне бачення змісту роботи вихователя-методиста та певні практичні навички організації методичної роботи дошкільного закладу.

Додатки містять основні інструктивні документи сучасної дошкільної освіти України та зразки документації вихователя-методиста закладу дошкільної освіти. Опрацювавши їх, студенти мають можливість ґрунтовно ознайомитися із законодавчою базою дошкільної освіти та навчитися вести основну документацію вихователя-методиста щодо організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

Пропонований посібник є частиною науково-методичного супроводу процесу професійної підготовки майбутніх організаторів дошкільної освіти та має практичне спрямування, його матеріали з успіхом можуть бути використані у практичній діяльності вихователів-методистів закладів дошкільної освіти.

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Організація методичної роботи у системі дошкільної освіти України

Керівництво методичною роботою у закладі дошкільної освіти
вихователем-методистом

Організація методичного кабінету як осередку методичної роботи
закладу дошкільної освіти

Методичні засади контролю за освітнім процесом у закладі
дошкільної освіти Методичні засади педагогічного аналізу в закладі
дошкільної освіти

Методична робота з молодими спеціалістами у закладі дошкільної
освіти

Атестація педагогів закладів дошкільної освіти

Методичні підходи до впровадження у практику роботи закладу
дошкільної освіти перспективного педагогічного досвіду

ТЕМА 1. Організація методичної роботи у системі дошкільної освіти України

План

1.1. Сутнісні характеристики понять «методична робота» та «методична робота в закладі дошкільної освіти».

1.2. Нормативно-правова база організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти в Україні.

1.3. Напрями здійснення методичної роботи у закладах дошкільної освіти.

1.4. Зміст і завдання методичної роботи в закладах дошкільної освіти.

1.5. Принципи організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти.

1.6. Методист з дошкільної освіти районного (міського) відділу освіти.

1.7. Форми організації методичної роботи з педагогічними працівниками на різних рівнях системи дошкільної освіти в Україні.

1.8. Система безперервного навчання педагогічних працівників закладів дошкільної освіти.

Мета – ознайомитись з нормативно-правою базою, змістовими аспектами діяльності установ, що забезпечують організацію методичної роботи у системі дошкільної освіти України.

Методичні вказівки до проведення семінарського заняття

Для розкриття першого питання плану проаналізуйте рекомендовану літературу і обґрунтуйте різні наукові підходи до тлумачення понять «методична робота», «методична робота в закладі дошкільної освіти». З цією метою доцільно розглянути тлумачення означених понять у Примірному положенні про методичний кабінет закладу дошкільної освіти (2018 р.), довідково-словниковій (Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. редак. В.Т. Бусел. Київ; Ірпінь : Перун, 2004. 522 с.; Енциклопедія освіти / АПН ; гол. ред. В.Г. Кремень. Київ, 2007. 497 с.; Педагогічний словник / за ред. М.Д. Ярмаченка. Київ : Педагогічна думка, 2002. 516 с.) та науково-методичній (Бухлова Н.В., Коновалова Л.М. Науково-методичний супровід самостійної й самоосвітньої діяльності

педагогічних кадрів у системі післядипломної педагогічної освіти: практико зорієнтов. метод. посіб. Донецьк : Каштан, 2007. 108 с.; Гуменюк В.В., Наумчук І.А. Науково-методична робота з педагогічними кадрами: посібник. Хмельницький : ПП Мошак М.І., 2005. 159 с.; Данилова Г.С. Методична служба України: проблеми управління, професійна підготовка : навч. метод. посіб. Київ : ІЗМН, 1997. 256 с.; Єрмола А.М., Васильченко О.М. Технологія організації науково-методичної роботи з педагогічними кадрами : наук.-метод. посіб. Харків : Курсор, 2006. 312 с.; Калуська Л., Отрощенко М., Вірстюк І. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі : прак.-орієнтов. посіб. Київ : Шк. світ, 2011. 192 с.) літературі.

Друге питання передбачає аналіз нормативно-правової бази організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти України. Для цього необхідним є опрацювання законів України «Про освіту» та «Про дошкільну освіту», Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, Положення про дошкільний навчальний заклад, Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр). Це дасть змогу визначити заклади та установи, що здійснюють методичне забезпечення системи дошкільної освіти в Україні та вибудувати їх ієрархію щодо повноважень і підпорядкованості.

Розкриваючи третє питання, основну увагу зосередьте на характеристиці таких основних напрямів здійснення методичної роботи у закладах дошкільної освіти, як: підвищення загальної культури педагогічних працівників; удосконалення психологічної, соціально-педагогічної компетентності вихователів та їх фахової майстерності.

Для висвітлення четвертого і п'ятого питання опрацюйте ст. 26 і ст. 27 розділу V Закону України «Про дошкільну освіту» та Примірне положення про методичний кабінет закладу дошкільної освіти (2018 р.). Це дасть змогу визначити мету і завдання методичної роботи в закладах дошкільної освіти, розглянути її змістові аспекти. При висвітленні принципів організації методичної роботи, обґрунтуйте важливість дотримання таких: доступність та рівність, індивідуалізація та диференціація, прогностичність та перспективність, оптимізація.

Основою для розкриття шостого питання є аналіз Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр), у якому визначені

кваліфікаційні вимоги та посадові обов'язки методиста з дошкільної освіти районного (міського) відділу освіти.

Для розгляду сьомого і восьмого питань потрібно ознайомитись з Листом МОН № 1/9-419 від 02.07.19 року «Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти у 2019/2020 навчальному році» та Додатком до Листа МОН № 1/9-419 від 02.07.19 року Інструктивно-методичними рекомендаціями «Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти у 2019/2020 навчальному році». У додатках ми подаємо план-конспект методичного семінару для вихователів-методистів закладів дошкільної освіти м. Дрогобич на тему: «Нові підходи до організації методичної роботи з педагогічними кадрами» (Додаток А).

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. На основі рекомендованої довідково-словникової та науково-методичної літератури укладіть таблицю з визначеннями понять «методична робота», «методична робота в закладі дошкільної освіти».

2. Законспекуйте основні положення, що стосуються питань організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти в Україні, опираючись на основні нормативно-правові документи дошкільної освіти (Закон України «Про освіту», Закон України «Про дошкільну освіту», Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, Положення про дошкільний навчальний заклад, Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр)).

3. Складіть схему «Напрями методичної роботи у закладах дошкільної освіти».

4. Укладіть перелік кваліфікаційних вимог та посадових обов'язків методиста з дошкільної освіти районного (міського) відділу освіти, керуючись нормативно-правовими документами.

5. Схематично зобразіть традиційні та інноваційні форми організації методичної роботи з педагогами на різних рівнях системи дошкільної освіти в Україні.

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Розкрийте зміст дефініцій «методична робота», «методична робота в закладі дошкільної освіти».

2. Назвіть заклади та установи, що здійснюють методичне забезпечення системи дошкільної освіти в Україні.

3. Виокремте напрями здійснення методичної роботи у закладах дошкільної освіти.

4. Визначте мету та завдання методичної роботи в закладах дошкільної освіти.

5. Назвіть традиційні та інноваційні принципи організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти.

6. Охарактеризуйте основні аспекти діяльності методиста з дошкільної освіти районного (міського) відділу освіти.

7. Здійсніть аналіз основних форм організації та проведення методичної роботи з педагогами на різних рівнях системи дошкільної освіти в Україні.

8. Доведіть необхідність безперервного навчання педагогічних працівників закладів дошкільної освіти.

Література

Базова:

1. Івах С., Пантюк Т. Управління в системі дошкільної освіти : навчально-методичний посібник. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 180 с.

2. Калуська Л., Отрощенко М., Вірстюк І. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі : практико-орієнтований посібник. Київ : Шк. світ, 2011. 192 с.

3. Рудік О.А. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ / Уклад. О.А. Рудік. Харків : Вид. група «Основа», 2010. 331с.

Допоміжна:

4. Дитячий садок: управління / Упорядник Т. Вороніна. Київ, 2005. 128 с.

5. Інструктивно-методичні матеріали щодо введення документації в дошкільних закладах / за заг. ред. К.Л. Крутій. Вид. 2-е, доп. і перероб. Запоріжжя : ТОВ «ЛПІС. Лтд», 2003. 100 с.

6. Керівництво дошкільним навчальним закладом : інформ.-метод. матеріали на допомогу керівникові ДНЗ / Упор. Н. Майор, Ю. Манилюк та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2006. 168 с.

7. Методичний кабінет у дитячому садку. Київ : Шк. світ, 2008. 128 с.

8. Романюк І.А. Аналіз, контроль як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу. Тернопіль : Мандрівець, 2011. 280 с.

9. Середницька А.Д., Курочка Н.М. Довідник керівника дошкільного навчального закладу. Харків : Веста : Видавництво «Ранок», 2006. 440 с.

10. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом : навчальний посіб. Київ : Знання, 2006. 365 с.

Періодичні видання:

11. Васянович О. Методичний місяць у дошкільному закладі. Авторська модель роботи з кадрами. *Дошкільне виховання*. 2000. № 5.

12. Гавриш Н., Крутій К. Новий Закон України «Про освіту». Які зміни очікують довкілля? *Дошкільне виховання*. 2017. № 11. С. 2–6.

13. Моніторинг нормативно-правової бази. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 1. С. 60–61.

14. Половіна О., Савінова Н. Методичний тиждень, або лайфхаки методичного супроводу педагогів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 4–13.

15. Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр). *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2009. № 1.

16. Посадові та функціональні обов'язки працівників дошкільних закладів. *Бібліотечка вихователя дитячого садка*. 2001. № 23. С. 15–19.

17. Примірний статут дошкільного навчального закладу. *Дошкільне виховання*. 2003. № 7. С. 22 – 23, 26–27.

18. Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти у 2019/2020 навчального року. Інструктивно-методичні рекомендації (Додаток до листа МОН України від 02.07.2019 № 1/9-419). *Дошкільне виховання*. 2019. № 8. С. 1–6.

ТЕМА 2. Керівництво методичною роботою у закладі дошкільної освіти вихователем-методистом

План

1.1. Права та обов'язки вихователя-методиста закладу дошкільної освіти.

1.2. Кваліфікаційні вимоги до посади вихователя-методиста.

1.3. Циклограма діяльності вихователя-методиста.

1.4. Вимоги до особистісних якостей вихователя-методиста закладу дошкільної освіти.

1.5. Роль вихователя-методиста у забезпеченні особистісно-орієнтованого розвивального середовища у закладі дошкільної освіти.

Мета – ознайомитись з діяльністю вихователя-методиста як організатора та керівника методичної роботи закладу дошкільної освіти.

Методичні вказівки до проведення семінарського заняття

При розгляді першого та другого питань доцільно ознайомитись із кваліфікаційною характеристикою вихователя-методиста, вміщеною у Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженою наказом Міністерства праці та соціальної політики України № 324 від 14.10.2005 р. (Вип. 80 Соціальні послуги. Із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства праці та соціальної політики № 274 від 24.07.2006 р.).

Розкриваючи третє питання, слід акцентувати увагу на функціях, які вихователь-методист реалізує у спільній діяльності із завідувачем закладу дошкільної освіти та педагогічним колективом: діагностичній, прогностичній, моделювальній, компенсаторній, відновлювальній, коригувальній, координувальній, пропагандистській, контрольній-інформаційній. Власне виконання цих функціональних обов'язків складає циклограму його діяльності та передбачає наявність певних професійних вмінь і навичок. Так, діагностична функція включає аналітичні, діагностичні, дослідницькі дії; прогностична – стратегічні і тактичні дії щодо загального розвитку колективу закладу дошкільної освіти та стосовно індивідуального розвитку кожного вихователя; моделювальна – менеджерські, лідерські та винахідницькі дії стосовно складання траєкторії розвитку освітнього простору закладу

дошкільної освіти; компенсаторна – ораторські, акмеологічні та фасилітаторні навички; відновлювальна – цілеспрямованість, ініціативність, володіння широким спектром інформації різних галузей наук; коригувальна – знання нормативно-правових документів, вміння враховувати пропозиції та бажання всіх учасників освітнього процесу, володіння психологічними навичками організаторської діяльності; координувальна – вміння бачити цілісно весь освітній процес закладу дошкільної освіти, розуміти значення і роль кожного його суб'єкта; пропагандистська – менеджерські та винахідницькі дії у пропагуванні освітніх послуг, які надає заклад дошкільної освіти; контрольно-інформаційна функція, що включає дослідницькі, аналітичні та регулювальні вміння. Одну із форм роботи вихователя-методиста у закладі дошкільної освіти (методичний семінар) ми подаємо у додатках (Додаток Б).

Четверте питання передбачає визначення вимог до особистісних якостей вихователя-методиста закладу дошкільної освіти. Його розкриття передбачає укладання своєрідного особистісного портрету вихователя-методиста. Для цього варто ознайомитись з працями сучасних науковців та практиків, перелік, яких подаємо нижче у списку літератури.

При розкритті п'ятого питання варто спочатку зупинитись на змістових характеристиках особистісно-орієнтованого розвивального середовища у закладі дошкільної освіти. Роль вихователя-методиста у його забезпеченні обґрунтуйте оперуючи при цьому його кваліфікаційною характеристикою та посадовими обов'язками.

Питання винесені на самостійне опрацювання

1. Випишіть із Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України № 324 від 14.10.2005 р. (Вип. 80 Соціальні послуги): права та обов'язки вихователя-методиста закладу дошкільної освіти, кваліфікаційні вимоги до посади вихователя-методиста.

2. Укладіть та схематично зобразіть циклограму діяльності вихователя-методиста закладу дошкільної освіти.

3. На основі рекомендованих до опрацювання публікацій (Вісім критеріїв моніторингу професійного портрета вихователя-

методиста. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 10.; Імідж вихователя-методиста як керівника: компетентнісний підхід. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 18–23; Кондратець І. Самоменеджмент ключ до успіху: рефлексивна програма професійного антивигорання. *Дошкільне виховання*. 2016. № 11. С. 23–25.; Лисенко Н., Савінова Н. Комплімент вихователю-методисту. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 4–5.; Святенко О. Секрети оперативного управління для вихователя-методиста. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 11–17) складіть своєрідний професійний та особистісний портрет вихователя-методиста.

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Визначте права та обов'язки вихователя-методиста закладу дошкільної освіти.
2. Виокремте кваліфікаційні вимоги до посади вихователя-методиста.
3. Назвіть напрями діяльності вихователя-методиста.
4. Розкрийте вимоги до особистісних якостей вихователя-методиста закладу дошкільної освіти.
5. Обґрунтуйте роль вихователя-методиста у забезпеченні особистісно-орієнтованого розвивального середовища у закладі дошкільної освіти.
6. Розв'яжіть педагогічні задачі № 1, 5, 7, 10 – на стор.

Література

Базова:

1. Івах С., Пантюк Т. Управління в системі дошкільної освіти : навчально-методичний посібник. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 180 с.
2. Калуська Л., Отрощенко М., Вірстюк І. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі : практико-орієнтований посібник. Київ : Шк. світ, 2011. 192 с.
3. Рудік О.А. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ / Уклад. О.А. Рудік. Харків : Вид. група «Основа», 2010. 331с.

Допоміжна:

4. Дитячий садок: управління / Упорядник Т. Вороніна. Київ, 2005. 128 с.

5. Керівництво дошкільним навчальним закладом : інформ.-метод, матеріали на допомогу керівникові ДНЗ / Упор. Н.Майор, Ю.Манилюк та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2006. 168 с.

6. Методичний кабінет у дитячому садку. Київ : Шк.світ, 2008. 128 с.

7. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: навчальний посіб. Київ : Знання, 2006. 365 с.

Періодичні видання:

8. Бондар Л. Супровід самоосвіти педагогів: уникаємо помилок. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 11. С. 12–16.

9. Вісім критеріїв моніторингу професійного портрета вихователя-методиста. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 10.

10. Імідж вихователя-методиста як керівника: компетентнісний підхід. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 18–23.

11. Калуська Л. Нові підходи до методичної роботи в ДНЗ. *Дошкільне виховання*. 2005. № 11. С. 10–11.

12. Коваль В., Брежко З. Сучасний вихователь-методист – стратег професійного розвитку педагогів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 8. С. 4–9.

13. Кондратець І. Самоменеджмент ключ до успіху: рефлексивна програма професійного антивигорання. *Дошкільне виховання*. 2016. № 11. С. 23–25.

14. Кондратець І. Тімбілдінг: як перетворити колектив на команду. *Дошкільне виховання*. 2019. № 11. С. 7–11.

15. Кутеньова Н. Інноваційний підхід до організації методичної роботи з педагогами. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2012. № 10. С.44 – 49.

16. Лисенко Н., Савінова Н. Комплімент вихователю-методисту. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 4–5.

17. Панасюк Т. Оформлення документації вихователя-методиста. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 3.

18. Святенко О. Секрети оперативного управління для вихователя-методиста. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 11–17.

19. Чуприна Н. Самоменеджмент вихователя-методиста – запорука успішної освітньої діяльності ЗДО. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 20–25.

ТЕМА 3. Організація методичного кабінету як осередку методичної роботи закладу дошкільної освіти

План

1.1. Мета та завдання діяльності методичного кабінету у закладі дошкільної освіти.

1.2. Вимоги до облаштування та наповнюваності методичного кабінету у закладі дошкільної освіти.

1.3. Функції методичного кабінету закладу дошкільної освіти.

Мета – ознайомити з метою, завданнями та функціями діяльності методичного кабінету як осередку методичної роботи закладу дошкільної освіти.

Методичні вказівки до проведення семінарського заняття

При розгляді першого та другого питань доцільно опрацювати Типове положення про методичний кабінет дошкільного навчального закладу (2002 р.) та його нову редакцію: Примірне положення про методичний кабінет закладу дошкільної освіти (2018 р.). Власне ці документи є основоположними в організації діяльності методичного кабінету в закладі дошкільної освіти, де чітко прописані мета, основні завдання методичного кабінету та вимоги до його облаштування й наповнюваності.

У третьому питанні слід розкрити такі функції методичного кабінету закладу дошкільної освіти, як: забезпечення навчально-методичного супроводу освітнього процесу у закладі дошкільної освіти; координування своєї діяльності з діяльністю районного (міського) методичного кабінету (центру), обласним інститутом післядипломної освіти; виявлення (діагностування) та вивчення (аналіз) проблем педагогічного процесу ЗДО; консультування, надання методичної допомоги педагогічним працівникам; діагностування навченості, вихованості та творчих здібностей дітей різних вікових груп; визначення професійної компетентності педагогічних працівників; професійний супровід, наставництво молодих спеціалістів; проведення традиційних та нетрадиційних форм роботи зі всіма суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти (педагогічними працівниками, дітьми дошкільного віку, батьками); атестація педагогічних працівників.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Опрацюйте Примірне положення про методичний кабінет закладу дошкільної освіти (2018 р.) та Типове положення про методичний кабінет дошкільного навчального закладу (2002 р.). Визначте відмінності у них. Проаналізуйте, з чим вони пов'язані.

2. Укладіть електронну картотеку матеріалів методичного кабінету за такими рубриками: нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладів дошкільної освіти в Україні; програми розвитку, виховання і навчання дітей раннього та дошкільного віку, рекомендовані до використання МОН України; науково-методична література з різних галузей знань; документація вихователя-методиста, що визначена відповідним наказом Міністерства освіти і науки України; зразки перспективного досвіду роботи закладів дошкільної освіти міста, району, області, країни.

3. Запропонуйте свій спосіб розміщення та обліку матеріалів методичного кабінету.

4. Складіть короткі анотації до кожної з поданих вище рубрик картотеки матеріалів методичного кабінету за схемою (перелік матеріалів; рекомендації до його використання).

5. Укладіть картотеку періодичних видань з дошкільного виховання.

6. Підготуйте анотацію до статті Кіндрат І. Мотивація до самоосвіти як умова професійного розвитку педагогів. (Вихователь-методист дошкільного закладу. 2017. № 11. С. 4–11). На підставі матеріалу статті скажіть, якими мотиваційними можливостями для самоосвіти вихователів володіє методичний кабінет закладу дошкільної освіти?

7. Опрацюйте статтю Кутенєвої Н. «Інноваційний підхід до організації методичної роботи з педагогами» (Вихователь-методист дошкільного закладу. 2012. № 10. С. 44–49.). Схарактеризуйте використання інформаційно-комунікаційних технологій у діяльності методичного кабінету закладу дошкільної освіти.

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Визначте мету створення та діяльності методичного кабінету у закладі дошкільної освіти.

2. Виокремте основні завдання діяльності методичного кабінету у закладі дошкільної освіти.

3. Назвіть вимоги до облаштування та наповнюваності методичного кабінету.

4. Назвіть основні функції методичного кабінету закладу дошкільної освіти.

5. Розкрийте сутність кожної з функцій, які виконує методичний кабінет закладу дошкільної освіти.

6. Укладіть перелік необхідної документації методиста закладу дошкільної освіти.

7. Розв'яжіть педагогічні задачі № 2, 3, 4, 9.

Література

Базова:

1. Івах С., Пантюк Т. Управління в системі дошкільної освіти : навчально-методичний посібник. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 180 с.

2. Калуська Л., Отрощенко М., Вірстюк І. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі : практико-орієнтований посібник. Київ : Шк. світ, 2011. 192 с.

3. Рудік О.А. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ / Уклад. О.А. Рудік. Харків : Вид. група «Основа», 2010. 331с.

Допоміжна:

4. Дитячий садок: управління / Упорядник Т. Вороніна. Київ, 2005. 128 с.

5. Керівництво дошкільним навчальним закладом : інформ.-метод, матеріали на допомогу керівникові ДНЗ / Упор. Н. Майор, Ю. Манилюк та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2006.168 с.

6. Методичний кабінет у дитячому садку. Київ : Шк. світ, 2008. 128 с.

7. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом : навчальний посіб. Київ : Знання, 2006. 365 с.

Періодичні видання:

8. Безсонова О. Створюємо сприятливий соціально-психологічний мікроклімат у колективі: тренінг для вихователів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 12. С. 16–21.

9. Кіндрат І. Інтелектуальні карти в самоосвітній діяльності. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 10. С. 52–54.

10. Кіндрат І. Мотивація до самоосвіти як умова професійного розвитку педагогів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 11. С. 4–11.

11. Ларіонова Л., Фоміна В. Методичний марафон – шлях до професіоналізму. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 31–38.

12. Нікітіна Н. Педагогічний геокешинг, або у пошуках освітніх скарбів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 39–43.

13. Половіна О., Савінова Н. Методичний тиждень, або лайфхаки методичного супроводу педагогів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 4–13.

14. Примірне положення про методичний кабінет закладу дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2018. № 6. С. 1–3.

15. Професійний розвиток педагога. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 11. С. 18–20.

16. Савінова Н. Як спілкуватися з педагогами корисно і приємно: сім порад вихователю-методисту. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 6. С. 12–15.

ТЕМА 4. Методичні засади контролю за освітнім процесом у закладі дошкільної освіти

План

1.1. Суть і значення внутрішнього контролю. Його планування та вимоги до здійснення у закладі дошкільної освіти.

1.2. Обов'язки вихователя-методиста та його роль у контрольній діяльності в закладі дошкільної освіти.

1.3. Форми та види контролю, їх мета і завдання.

1.4. Принципи контролю.

1.5. Алгоритм здійснення внутрішнього контролю у закладі дошкільної освіти та форми його відображення.

Мета – ознайомити з видами контролю за освітнім процесом у закладі дошкільної освіти, їх метою і завданнями, принципами та формами здійснення й відображення результатів.

Методичні вказівки до проведення семінарського заняття

Розкриваючи перше питання, що стосується сутнісних характеристик внутрішнього контролю за освітнім процесом у закладі дошкільної освіти, основну увагу потрібно акцентувати на шляхах його демократизації і перебудови на сучасному етапі. Опрацьовуючи питання планування та вимог до здійснення контролю, необхідно ознайомитись із законодавчою базою (законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту») та нормативно-правовими документами (Положенням про дошкільний навчальний заклад (Постанова Кабінету Міністрів України № 305 від 12.03.2003),

статутом конкретного закладу дошкільної освіти, Концепцією розвитку закладу дошкільної освіти) у сфері дошкільної освіти.

У другому питанні варто виокремити посадові обов'язки вихователя-методиста щодо контролю за освітнім процесом у закладі дошкільної освіти, наголошуючи, що його основною метою та вихідною позицією є забезпечити кожному вихованцю отримання якісних освітніх послуг і надання кваліфікованої науково-методичної допомоги педагогічним працівникам для реалізації означеної мети. У додатках подано план тематичного контролю з питання «Соціально-моральний розвиток дітей старшого дошкільного віку» (Додаток В) та зразок довідки про результати тематичного вивчення на тему: «Соціально-моральний розвиток дітей старшого дошкільного віку» (Додаток Д.)

Третє питання передбачає аналіз різних форм і видів контролю за схемою: визначення мети та завдань форми (виду) контролю; підготовка до здійснення контролю; визначення критеріїв оцінки діяльності педагога; діагностика діяльності педагога; висновки та пропозиції за результатами контролю. Для розкриття цього питання рекомендуємо опрацювати публікації: Романюк І. Оперативний контроль у системі управлінської діяльності керівника дошкільного закладу (*Практика управління закладом освіти*. 2010. № 8.); Романюк І. Особливості проведення тематичного контролю (*Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. № 6.); Романюк І. Фронтальний та підсумковий контроль у системі внутрішнього контролю (*Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010 № 8.).

При розгляді четвертого питання основну увагу зосередьте поряд з традиційними на сучасних принципах внутрішнього контролю: диференціації та індивідуалізації, гуманізації, спонуканні до саморозвитку і самовдосконалення.

П'яте питання плану потребує ознайомлення з Інструкцією ведення ділової документації у закладах дошкільної освіти, де можна опанувати алгоритми форм відображення результатів контролю (до відома, до наказу, до педради).

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Визначте шляхи демократизації і перебудови контролю за освітнім процесом у закладі дошкільної освіти на сучасному етапі.
2. Укладіть орієнтовну програму здійснення внутрішнього

контролю у закладі дошкільної освіти за освітнім процесом.

3. Укладіть орієнтовну програму здійснення внутрішнього контролю у закладі дошкільної освіти за самостійною діяльністю дітей.

4. Укладіть орієнтовну програму здійснення внутрішнього контролю у закладі дошкільної освіти за умовами освітнього процесу.

5. Укладіть орієнтовну програму здійснення внутрішнього контролю у закладі дошкільної освіти за станом психологічної комфортності педагогічного колективу.

6. Укладіть орієнтовну програму здійснення внутрішнього контролю у закладі дошкільної освіти за взаємодією з батьками вихованців.

7. Укладіть орієнтовну програму здійснення внутрішнього контролю у закладі дошкільної освіти за перспективністю і наступністю у роботі зі школою.

8. Укладіть орієнтовну програму здійснення внутрішнього контролю у закладі дошкільної освіти за інноваційною діяльністю педагогічних працівників.

9. Укладіть протоколи різних форм відображення результатів контролю (до відома, до наказу, до педради) за освітнім процесом у закладі дошкільної освіти.

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Обґрунтуйте значення внутрішнього контролю за освітнім процесом у закладі дошкільної освіти.

2. Визначте вимоги до здійснення внутрішнього контролю у закладі дошкільної освіти.

3. Виокремте посадові обов'язки вихователя-методиста щодо контролю за освітнім процесом у закладі дошкільної освіти.

4. Назвіть види контролю, визначте їх мету та завдання

5. Назвіть форми проведення внутрішнього контролю за освітнім процесом у закладі дошкільної освіти.

6. Назвіть традиційні та сучасні види внутрішнього контролю.

7. Обґрунтуйте переваги сучасних принципів внутрішнього контролю.

8. Назвіть форми відображення контролю за освітнім процесом у закладі дошкільної освіти.

9. Розв'яжіть педагогічні задачі № 4, 6, 8.

Література

Базова:

1. Івах С., Пантюк Т. Управління в системі дошкільної освіти : навчально-методичний посібник. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 180 с.
2. Калуська Л., Отрощенко М., Вірстюк І. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі : практико-орієнтований посібник. Київ : Шк. світ, 2011. 192 с.
3. Рудік О.А. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ / Уклад. О.А. Рудік. Харків : Вид. група «Основа», 2010. 331с.

Допоміжна:

4. Дитячий садок: управління / Упорядник Т. Вороніна. Київ, 2005. 128 с.
5. Керівництво дошкільним навчальним закладом : інформ.-метод, матеріали на допомогу керівникові ДНЗ / Упор. Н. Майор, Ю. Манилюк та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2006.168 с.
6. Крутій К.Л., Маковецька Н. Управління дошкільним закладом освіти: організація контролю та керівництва. Запоріжжя, 2009.
7. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом : навчальний посіб. Київ : Знання, 2006. 365 с.

Періодичні видання:

8. Кононко О. Вихователь-методист: стратег і тактик. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 4.
9. Романюк І. Аналіз, планування, контроль як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу. Тернопіль : Мандрівець, 2011.
10. Романюк І. Вивчення стану організації життєдіяльності дітей чи контроль за станом навчально-виховної роботи у дошкільних навчальних закладах. *Дитячий садок*. 2009, № 4.
11. Романюк І. Оперативний контроль у системі управлінської діяльності керівника дошкільного закладу. *Практика управління закладом освіти*. 2010. № 8.
12. Романюк І. Особливості проведення тематичного контролю. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010, № 6.
13. Романюк І. Фронтальний та підсумковий контроль у системі внутрішнього контролю. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. № 8.
14. Якименко Л. Контролюємо, щоб допомогти. *Дошкільне виховання*. 2008 № 1.

ТЕМА 5. Методичні засади педагогічного аналізу в закладі дошкільної освіти

План

- 1.1. Змістові характеристики педагогічного аналізу.
- 1.2. Функції педагогічного аналізу.
- 1.3. Чинники педагогічного аналізу.
- 1.4. Види аналізу.
- 1.5. Типи аналізу та технології їх проведення у закладі дошкільної освіти.
- 1.6. Форми відображення результатів педагогічного аналізу.

Мета – ознайомити з видами педагогічного аналізу в закладі дошкільної освіти, його функціями, чинниками та технологіями проведення.

Методичні вказівки до проведення семінарського заняття

У першому питанні, розглядаючи метод педагогічного аналізу, рекомендуємо ознайомитись з працями Крутій К. (Педагогічний аналіз як функція управління дошкільним навчальним закладом. Запоріжжя, 2007) та Романюк І. (Аналіз, планування, контроль як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу. Тернопіль : Мандрівець, 2011).

При розгляді другого питання варто основну увагу зосередити на таких функціях педагогічного аналізу, як: відстеження резервних можливостей педагогічного колективу загалом та кожного педагога зокрема; створення підґрунтя для оптимального вибору освітньої програми, перспективного, річного та календарного планів діяльності закладу дошкільної освіти; визначення сприятливих психолого-педагогічних умов для реалізації обраних освітніх програм, інноваційних технологій та методик; вивчення уподобань і творчих здібностей педагогів, рівня розвитку дітей різних вікових груп; сприяння педагогам в оволодінні алгоритмом дослідницької діяльності, вміннями узагальнювати власний педагогічний досвід, здійснювати професійну самодіагностику.

Третє питання плану передбачає характеристику чинників педагогічного аналізу, серед яких необхідним є здійснення ґрунтовного аналізу педагогічних, психологічних та соціокультурних.

Визначаючи у четвертому питанні види педагогічного аналізу, потрібно виходити з їх змістових характеристик, цілей та технологій реалізації. З огляду на це потрібно розглянути такі види педагогічного аналізу: параметричний, системний, повний, аспектний, короткий, структурний, цільовий, структурно-часовий, психологічний, педагогічний, дидактичний, моніторингової експертизи.

П'яте питання стосується розгляду типів педагогічного аналізу. З характеристиками оперативного, тематичного та підсумкового педагогічного аналізу й технологіями їх проведення можна ознайомитись у методичному посібнику, укладеному К. Крутій (Матеріали до педагогічного аналізу діяльності дошкільного навчального закладу. Дайджест 4 / упор. К.Л. Крутій. Запоріжжя : ТОВ "ЛПС" ЛТД, 2007. 232 с.). Це стосується і шостого питання – оформлення результатів педагогічного аналізу. В цьому посібнику вміщено зразки оформлення, які використовують у своїй практичній діяльності вихователі-методисти закладів дошкільної освіти.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Із посібників Крутій К. (Педагогічний аналіз як функція управління дошкільним навчальним закладом. Запоріжжя, 2007) та Романюк І. (Аналіз, планування, контроль, як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу. Тернопіль : Мандрівець, 2011) випишіть визначення поняття «педагогічний аналіз» та його сутнісні характеристики.

2. Здійсніть порівняння різних типів педагогічного аналізу (оперативний, тематичний, підсумковий) у закладі дошкільної освіти.

3. Ознайомтесь зі зразками оформлення результатів педагогічного аналізу, які використовують у своїй практичній діяльності вихователі-методисти закладів дошкільної освіти.

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність педагогічного аналізу.

2. Виокремте та охарактеризуйте функції педагогічного аналізу.

3. Визначте і обґрунтуйте соціокультурні, психологічні та педагогічні чинники педагогічного аналізу освітнього процесу закладу дошкільної освіти.

4. Здійсніть порівняльний аналіз різних видів педагогічного аналізу.

5. Укладіть технологічний план проведення оперативного педагогічного аналізу.

6. Укладіть технологічний план проведення тематичного педагогічного аналізу.

7. Укладіть технологічний план проведення підсумкового педагогічного аналізу.

Література

Базова:

1. Бондар В. Теоретичні основи і технологія педагогічного аналізу. Київ, 1996.

2. Івах С., Пантюк Т. Управління в системі дошкільної освіти : навчально-методичний посібник. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 180 с.

3. Калуська Л., Отрощенко М., Вірстюк І. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі : практико-орієнтований посібник. Київ : Шк. світ, 2011. 192 с.

4. Рудік О.А. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ / Уклад. О.А. Рудік. Харків : Вид. група «Основа», 2010. 331с.

Допоміжна:

5. Дитячий садок: управління / Упорядник Т. Вороніна. Київ, 2005. 128 с.

6. Керівництво дошкільним навчальним закладом : інформ.-метод. матеріали на допомогу керівникові ДНЗ / Упор. Н. Майор, Ю. Манилюк та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2006. 168 с.

7. Крутій К.Л., Маковецька Н. Управління дошкільним закладом освіти: організація контролю та керівництва. Запоріжжя, 2009.

8. Крутій К. Педагогічний аналіз як функція управління дошкільним навчальним закладом. Запоріжжя, 2007.

9. Матеріали до педагогічного аналізу діяльності дошкільного навчального закладу. Дайджест 4 / упор. К.Л. Крутій. Запоріжжя : ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2007. 232 с.

10. Романюк І. Аналіз, планування, контроль, як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу. Тернопіль : Мандрівець, 2011.

11. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом : навчальний посіб. Київ : Знання, 2006. 365 с.

Періодичні видання:

12. Калуська Л. Нові підходи до методичної роботи в ДНЗ. *Дошкільне виховання*. 2005. № 11. С. 10–11.

ТЕМА 6. Методична робота з молодими педагогами у закладі дошкільної освіти

План

1.1. Форми методичної роботи з молодими педагогами у закладі дошкільної освіти. Наставництво.

1.2. Види адаптації. Умови успішної адаптації молодих спеціалістів.

1.3. Алгоритм роботи з молодими спеціалістами у закладі дошкільної освіти.

1.4. Критерії визначення рівня підготовки молодого спеціаліста до роботи у закладі дошкільної освіти.

Мета – ознайомити зі специфікою методичної роботи з молодими спеціалістами у закладі дошкільної освіти.

Методичні вказівки до проведення семінарського заняття

Розглядаючи перше питання, варто зосередитися на таких формах методичної роботи з молодими спеціалістами, як індивідуальні та групові консультації, семінари-практикуми, тренінги, конференції, методичні фестивалі. Окремо потрібно зупинитись на наставництві як найефективнішій формі роботи з молодими педагогами, розкрити основні завдання педагога-наставника, методи роботи, алгоритм дій та основні причини дисфункційних взаємин між педагогом-наставником і молодим спеціалістом. Для цього рекомендуємо ознайомитись із публікаціями: Кононко О. Наставництво як форма організації соціального простору початківця (*Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 6–10); та Три етапи роботи з педагогом-початківцем (*Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 24–25).

У другому питанні серед умов успішної адаптації молодих педагогів варто акцентувати на таких ознаках його підтримки, як: визнання пріоритетними у співпраці з ними компетентісного, особистісно-орієнтованого та діяльнісного підходів; вибудови взаємин з гуманістичних позицій, що передбачає повагу до особистості, доброзичливе ставлення; допомогу у професійному становленні та зростанні на основі вивчення і врахування життєвого досвіду й індивідуальних особливостей початківця.

Третє питання потребує висвітлення всіх етапів методичної роботи з молодими спеціалістами: адаптаційного, проєктувального та контрольного-оцінювального. Тут необхідно зупинитись на меті, завданнях кожного з етапів алгоритму роботи з молодими спеціалістами у закладі дошкільної освіти та розкрити зміст діяльності наставника – вихователя-методиста на кожному з них.

Розгляд четвертого питання передбачає не тільки визначення критеріїв рівня підготовки молодого спеціаліста до роботи з дітьми, а й висвітлення питань самоаналізу, самоорганізації та самоменеджменту. Ці питання є особливо актуальними для майбутніх фахівців дошкільної освіти, тому доцільно ознайомитись із практичними порадами наставників-практиків, поданих у статтях: Ларіонової Л., Фоміної В. Методичний марафон – шлях до професіоналізму (*Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 31–38); Нікітіної Н. Педагогічний геокешинг, або у пошуках освітніх скарбів (*Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 39–43); та Окерешко О. Welcome, або допомагаємо початківцям самоорганізуватися (*Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 26–41). У додатках подано діагностичну схему вивчення педагогічної майстерності молодого спеціаліста закладу дошкільної освіти (Додаток Е).

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Ознайомтесь зі статтями Чумаченко Н. Як підтримати педагога-початківця: психолого-методичний супровід діяльності (*Дошкільне виховання*. 2019. № 4. С. 11–13) і Галяпи М. Роль вихователя-методиста у професійній адаптації педагога-початківця (*Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. № 10. С. 8–10.) та укладіть перелік форм методичної роботи з молодими спеціалістами.

2. Розкрийте основні завдання педагога-наставника, методи роботи, алгоритм дій та основні причини дисфункційних взаємин між педагогом-наставником і молодим спеціалістом.

3. Складіть пам'ятку для наставника педагога-початківця.

4. Запропонуйте свій алгоритм роботи з молодими педагогічними працівниками.

5. Розробіть конспект форми роботи з молодими спеціалістами (на вибір студента).

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Назвіть та охарактеризуйте форми методичної роботи з молодими спеціалістами.
2. Обґрунтуйте використання наставництва як найефективнішої форми методичної роботи з молодими спеціалістами.
3. Визначте та обґрунтуйте умови успішної адаптації молодих спеціалістів.
4. Схарактеризуйте види адаптації, їх причини та наслідки.
5. Окресліть алгоритм роботи з молодими педагогами у закладі дошкільної освіти.
6. Визначте критерії рівня підготовки молодого спеціаліста до діяльності в закладі дошкільної освіти.

Література

Базова:

1. Бондар В. Теоретичні основи і технологія педагогічного аналізу. Київ, 1996.
2. Івах С., Пантюк Т. Управління в системі дошкільної освіти : навчально-методичний посібник. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 180 с.
3. Калуська Л., Отрощенко М., Вірстюк І. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі : практико-орієнтований посібник. Київ : Шк. світ, 2011. 192 с.
4. Рудік О.А. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ / Уклад. О.А. Рудік. Харків : Вид. група «Основа», 2010. 331с.

Допоміжна:

5. Дитячий садок: управління / Упорядник Т. Вороніна. Київ, 2005. 128 с.
6. Керівництво дошкільним навчальним закладом : інформ.-метод, матеріали на допомогу керівникові ДНЗ / Упор. Н. Майор, Ю. Манилюк та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2006. 168 с.
7. Крутій К.Л., Маковецька Н. Управління дошкільним закладом освіти: організація контролю та керівництва. Запоріжжя, 2009.
8. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом : навчальний посіб. Київ : Знання, 2006. 365 с.

Періодичні видання:

9. Галяпа М. Роль вихователя-методиста у професійній адаптації педагога початківця. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. № 10. С. 8–10.
10. Калуська Л. Нові підходи до методичної роботи в ДНЗ. *Дошкільне виховання*. 2005. № 11. С. 10–11.

11. Кононко О. Вихователь-методист: стратег і тактик. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 4.
12. Кононко О. Наставництво як форма організації соціального простору початківця. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 6–10.
13. Кононко О. Особливості методів підвищення фахової майстерності початківців. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 11–17.
14. Ларіонова Л., Фоміна В. Методичний марафон – шлях до професіоналізму. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 31–38.
15. Нікітіна Н. Педагогічний геокешинг, або у пошуках освітніх скарбів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 39–43.
16. Окерешко О. Welcome, або допомагаємо початківцям самоорганізуватися. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 26–41.
17. Половіна О., Савінова Н. Методичний тиждень, або лайфхаки методичного супроводу педагогів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 4–13.
18. Романюк І. Індивідуальна траєкторія розвитку професійної компетентності педагога. *Дошкільне виховання*. 2019. № 4. С. 6–10.
19. Три етапи роботи з педагогом-початківцем. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 24–25.
20. Чумаченко Н. Як підтримати педагога-початківця: психолого-методичний супровід діяльності. *Дошкільне виховання*. 2019. № 4. С. 11–13.

ТЕМА 7. Атестація педагогів закладів дошкільної освіти

План

- 1.1. Нормативно-правова база атестації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти.
- 1.2. Завдання атестації. Кваліфікаційні категорії та педагогічні завдання.
- 1.3. Планування атестації.
- 1.4. Процедура проведення атестації. Атестаційна комісія.
- 1.5. Роль вихователя-методиста у в організації та проведенні атестації.

Мета – ознайомити з особливостями проведення атестації педагогів закладів дошкільної освіти та роллю вихователя-методиста у цьому процесі.

Методичні вказівки до проведення семінарського заняття

У першому питанні необхідно зупинитись на детальному аналізі Типового положення про атестацію педагогічних працівників (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 20.12. 2011 № 1473, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10 січня 2012 р. за № 14/20327).

Розкривати друге питання потрібно, виходячи з визначення мети та характеристики основних принципів (гуманного й доброзичливого ставлення до педагогічного працівника, відкритості й колегіальності, повноти, об'єктивності й системності оцінювання педагогічної діяльності вихователя) проведення атестації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти, які чітко визначені в Типовому положенні. З означеного положення випишіть завдання атестації та, користуючись ним, укладіть схематично таблицю з кваліфікаційними категоріями і відповідними їх педагогічними характеристиками.

Третє питання передбачає розкриття підготовчого етапу до проведення атестації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти, який передбачає її поетапне планування. З метою ґрунтовного висвітлення цього питання рекомендуємо ознайомитись із статтю: Підготовка до атестації педагогічних працівників: нормативно-правові документи та покроковий алгоритм (*Практика управління дошкільним закладом*. 2012. № 8.)

У процесі розгляду четвертого питання необхідно детально зупинитись на всіх процедурних моментах проведення атестації. Окремого висвітлення потребує питання роботи атестаційної комісії: вимоги до її складу; алгоритм діяльності і прийняття рішень.

У п'ятому питанні слід визначити й охарактеризувати обов'язки вихователя-методиста в організації та проведенні атестації педагогічних працівників закладу дошкільної освіти. Для цього рекомендуємо ознайомитись із статтю Малишевої О. Деякі аспекти проведення атестації вихователів дошкільного закладу (*Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2011. № 1).

Питання винесені на самостійне опрацювання

1. Назвіть та коротко охарактеризуйте основні нормативно-правові документи, згідно з якими організовується та проводиться атестація педагогічних працівників закладів дошкільної освіти

2. Опрацюйте Типове положення про атестацію педагогічних працівників (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 20.12. 2011 № 1473, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10 січня 2012 р. за № 14/20327).

3. Укладіть схематично таблицю з кваліфікаційними категоріями та відповідними їх педагогічними характеристиками на основі Типового положення про атестацію педагогічних працівників.

4. Складіть перелік документів для проходження атестації педагогічних працівників закладу дошкільної освіти.

5. Визначте та охарактеризуйте обов'язки вихователя-методиста в організації й проведенні атестації педагогічних працівників закладу дошкільної освіти.

6. Укладіть алгоритм дій атестаційної комісії.

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Висвітліть нормативно-правову базу атестації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти.

2. Визначте мету та завдання атестації педагогічних працівників.

3. Назвіть кваліфікаційні категорії педагогічних працівників закладів дошкільної освіти та представте відповідні їм кваліфікаційні характеристики.

4. Виокремте вимоги до планування атестації.

5. Назвіть та охарактеризуйте основні етапи проведення атестації.

6. Розкрийте основні аспекти діяльності атестаційної комісії.

7. Обґрунтуйте важливість вихователя-методиста в організації та проведенні атестації.

8. Оформіть зразок протоколу атестаційної комісії.

9. Підготуйте зразок атестаційного листка на педагогічного працівника.

Література

Базова:

1. Бондар В. Теоретичні основи і технологія педагогічного аналізу. Київ, 1996.
2. Івах С., Пантюк Т. Управління в системі дошкільної освіти : навчально-методичний посібник. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 180 с.
3. Калуська Л., Отрощенко М., Вірстюк І. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі : практико-орієнтований посібник. Київ : Шк. світ, 2011. 192 с.
4. Рудік О.А. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ / Уклад. О.А. Рудік. Харків : Вид. група «Основа», 2010. 331с.

Допоміжна:

5. Дитячий садок: управління / Упорядник Т. Вороніна. Київ, 2005. 128 с.
6. Керівництво дошкільним навчальним закладом : інформ.-метод, матеріали на допомогу керівникові ДНЗ / Упор. Н. Майор, Ю. Манилюк та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2006. 168 с.
7. Крутій К.Л., Маковецька Н. Управління дошкільним закладом освіти: організація контролю та керівництва. Запоріжжя, 2009.
8. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом : навчальний посіб. Київ : Знання, 2006. 365 с.

Періодичні видання:

9. Атестація у ЗДО: вивчаємо досвід педагогів, підбиваємо підсумки роботи. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 56–59.
10. Калуська Л. Нові підходи до методичної роботи в ДНЗ. *Дошкільне виховання*. 2005. № 11. С. 10–11.
11. Кононко О. Вихователь-методист: стратег і тактик. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 4.
12. Моніторинг майстерності педагогів, яких атестують. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 60–62.
13. Малишева О. Деякі аспекти атестації вихователів дошкільного закладу. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2011. № 1.
14. Малишева О. Порядок заповнення атестаційних листів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2011. № 2.
15. Підготовка до атестації педагогічних працівників: нормативно-правові документи та покроковий алгоритм. *Практика управління дошкільним закладом*. 2012. № 8.

ТЕМА 8. Методичні підходи до впровадження в практику роботи закладу дошкільної освіти перспективного педагогічного досвіду

План

1. Поняття педагогічного досвіду та його класифікація.
2. Функціональні та критеріальні характеристики перспективного педагогічного досвіду.
3. Характеристика етапів впровадження педагогічного досвіду в практику діяльності закладу дошкільної освіти.
4. Форми поширення передового педагогічного досвіду.
5. Робота творчих груп у закладі дошкільної освіти.

Мета – ознайомити з методичними підходами до впровадження в практику роботи закладу дошкільної освіти перспективного педагогічного досвіду.

Методичні вказівки до проведення семінарського заняття

Для розкриття першого питання плану проаналізуйте рекомендовану науково-методичну літературу і з'ясуйте сутність понять «педагогічний досвід» та «перспективний педагогічний досвід» тощо. Означте основні змістові характеристики новаторського педагогічного досвіду та перспективного педагогічного досвіду, визначте умови для їх формування. Для цього скористайтесь статтю Корнеєвої О. Досвід як об'єкт вивчення та зразок (*Палітра педагога*. 2003. № 4; 2004. № 1).

Друге питання передбачає аналіз функціональних характеристик перспективного педагогічного досвіду як основи педагогічної майстерності вихователя і джерела розвитку педагогічної науки. Розкриваючи критерії перспективного педагогічного досвіду, варто зупинитись на його актуальності і перспективності, науковій виваженості й обґрунтованості, результативності, адаптивності та наявності наукової новизни й елементів новаторства.

Для висвітлення третього питання опрацюйте статтю Гураш Л., Якубенко В. Передовий досвід дошкільної освіти (*Дошкільне виховання*. 2001. № 7. С. 6–8). На її основі виокремте етапи вивчення і узагальнення педагогічного досвіду. Питання

впровадження у практику діяльності закладу дошкільної освіти педагогічного досвіду висвітлюйте, скориставшись публікацією Романюк І. Перспективний педагогічний досвід: як презентувати (*Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 1. С. 4–9).

Розкриваючи четверте питання, проаналізуйте як традиційні (конференції, семінари, школи педагогічного досвіду, лабораторії технологічної майстерності, майстер-класи, виставки ярмарки, конкурси педагогічної майстерності), так і нетрадиційні новітні форми поширення передового педагогічного досвіду (електронні бази досвіду, чати, вебінари, форуми, відеомости, медіатеки). У додатках ми подаємо план роботи школи педагогічного досвіду (Додаток Є).

У п'ятому питанні охарактеризуйте роботу творчих груп у закладі дошкільної освіти, беручи за зразок заклад, у якому ви проходили виробничу практику. Скористайтесь плануванням їх роботи та проблематикою, над якою вони працювали для обґрунтування необхідності діяльності таких груп у закладах дошкільної освіти. У додатках ми подаємо план роботи творчої групи «Вивчення теоретичних та методичних засад програми «Вчимося думати»» (Додаток Ж).

Питання винесені на самостійне опрацювання

1. Визначте умови впровадження передового педагогічного досвіду в закладі дошкільної освіти.

2. Обґрунтуйте роль методиста закладу дошкільної освіти у впровадженні передового педагогічного досвіду в закладі дошкільної освіти.

3. Розкрийте змістові аспекти науково-пошукової діяльності педагогічного колективу закладу дошкільної освіти в контексті використання передового педагогічного досвіду.

4. Розкрийте змістові аспекти функціонування творчих груп у закладі дошкільної освіти.

5. Укладіть план роботи творчої групи у закладі дошкільної освіти (на вибір студента).

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність понять «педагогічний досвід» та «перспективний педагогічний досвід».

2. Висвітліть основні змістові характеристики новаторського педагогічного досвіду.

3. Розкрийте класифікацію перспективного педагогічного досвіду.

4. Обґрунтуйте умови для творчих пошуків і формування перспективного педагогічного досвіду.

5. Визначте функції та критерії перспективного педагогічного досвіду.

6. Розкрийте етапи вивчення і узагальнення педагогічного досвіду.

7. Схарактеризуйте форми поширення передового педагогічного досвіду.

8. Опишіть роботу творчих груп у закладі дошкільної освіти.

Література

Базова:

1. Бондар В. Теоретичні основи і технологія педагогічного аналізу. Київ, 1996.

2. Івах С., Пантюк Т. Управління в системі дошкільної освіти : навчально-методичний посібник. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 180 с.

3. Калуська Л., Отрощенко М., Вірстюк І. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі : практико-орієнтований посібник. Київ : Шк. світ, 2011. 192 с.

4. Рудік О.А. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ / Уклад. О.А. Рудік. Харків : Вид. група «Основа», 2010. 331с.

Допоміжна:

5. Дитячий садок: управління / Упорядник Т. Вороніна. Київ, 2005. 128 с.

6. Керівництво дошкільним навчальним закладом : інформ.-метод. матеріали на допомогу керівникові ДНЗ / Упор. Н. Майор, Ю. Манилюк та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2006. 168 с.

7. Крутій К.Л., Маковецька Н. Управління дошкільним закладом освіти: організація контролю та керівництва. Запоріжжя, 2009.

8. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом : навчальний посіб. Київ : Знання, 2006. 365 с.

Періодичні видання:

9. Гураш Л., Якубенко В. Передовий досвід дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2001. № 7. С. 6 – 8.

10. Калуська Л. Нові підходи до методичної роботи в ДНЗ. *Дошкільне виховання*. 2005. № 11. С. 10–11.
11. Кононко О. Вихователь-методист: стратег і тактик. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 4.
12. Корнєєва О. Досвід як об'єкт вивчення та зразок. *Палітра педагога*. 2003. № 4. 2004. № 1.
13. Романюк І. Перспективний педагогічний досвід: як презентувати. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 1. С. 4–9.
14. Нікітіна Н. Оголошуємо тендер ... педагогічних ідей. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 1. С. 27–30.

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Базова:

1. Бондар В. Теоретичні основи і технологія педагогічного аналізу. Київ, 1996. 127 с.
2. Івах С., Пантюк Т. Управління в системі дошкільної освіти : навчально-методичний посібник. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 180 с.
3. Калуська Л., Отрощенко М., Вірстюк І. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі : практико-орієнтований посібник. Київ : Шк. світ, 2011. 192 с.
4. Рудік О.А. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ / Уклад. О.А. Рудік. Харків : Вид. група «Основа», 2010. 331 с.
5. Швайка Л.А. Методична робота в ДНЗ. Харків : Вид. група «Основа», 2017. 304 с.

Допоміжна:

6. Бухлова Н.В., Коновалова Л.М. Науково-методичний супровід самостійної й самоосвітньої діяльності педагогічних кадрів у системі післядипломної педагогічної освіти : практико-зорієнтов. метод. посіб. Донецьк : Каштан, 2007. 108 с.
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. редак. В.Т. Бусел. Київ; Ірпінь : Перун, 2004. 522 с.
8. Гуменюк В.В., Наумчук І.А. Науково-методична робота з педагогічними кадрами: посібник. Хмельницький: ПП Мошак М.І., 2005. 159 с.
9. Данилова Г.С. Методичні служба України: проблеми управління, професійна підготовка: навч. метод. посіб. Київ : ІЗМН, 1997. 256 с.
10. Дитячий садок: управління / Упорядник Т. Вороніна. Київ, 2005. 128 с.
11. Дошкільна освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання. К., 2006. 120 с.
12. Енциклопедія освіти / АПН ; гол. ред. В.Г. Кремень. Київ, 2007. 497 с.
13. Єрмола А.М., Васильченко О.М. Технологія організації науково-методичної роботи з педагогічними кадрами : наук.-метод. посіб. Харків : Курсор, 2006. 312 с.
14. Закон України “Про дошкільну освіту” // Загальна середня освіта : зб. нормативно-правових документів. Частина 1. К. : ЗАТ “НІЧЛАВА”, 2003. С. 98–124.

15. Збірник законодавчих і нормативних актів про дошкільну освіту / Запоріж. обл. ін-т післядипл. пед. освіти, комунал. закл. ; упор. : В.В. Бакуменко, К.Л. Крутій, Н.В. Погрібняк. Вид. 5-е, допов. і виправ. Запоріжжя : ЛПКС, 2007. 354 с.

16. Інструктивно-методичні матеріали щодо введення документації в дошкільних закладах / за заг. ред. К.Л. Крутій. Вид. 2-е, доп. і перероб. Запоріжжя : ТОВ «ЛПКС. ЛТД», 2003. 100 с.

17. Калуська Л., Отрощенко М., Вірстюк І. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі : прак.-орієнтов. посіб. Київ : Шк. світ, 2011. 192 с.

18. Керівництво дошкільним навчальним закладом : інформ.-метод. матеріали на допомогу керівникові ДНЗ/ Упор. Н. Майор, Ю. Манилюк та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2006. 168 с.

19. Крутій К.Л., Маковецька Н. Управління дошкільним закладом освіти: організація контролю та керівництва. Запоріжжя, 2009.

20. Крутій К.Л. Групові форми методичної роботи з педагогами в сучасному дошкільному навчальному закладі / за заг. ред. К.Л. Крутій. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2004. 144 с.

21. Крутій К.Л. Педагогічний аналіз як функція управління дошкільним навчальним закладом. Запоріжжя, 2007.

22. Матеріали до педагогічного аналізу діяльності дошкільного навчального закладу. Дайджест 4 / упор. К.Л. Крутій. Запоріжжя : ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2007. 232 с.

23. Методичний кабінет у дитячому садку. Київ : Шк. світ, 2008. 128 с.

24. Педагогічний словник / за ред. М.Д. Ярмаченка. Київ : Педагогічна думка, 2002. 516 с.

25. Романюк І. Аналіз, планування, контроль як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу. Тернопіль : Мандрівець, 2011.

26. Середницька А.Д., Курочка Н.М. Довідник керівника дошкільного навчального закладу. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2006. 440 с.

27. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом : навчальний посіб. Київ : Знання, 2006. 365 с.

Періодичні видання:

28. Атестація у ЗДО: вивчаємо досвід педагогів, підбиваємо підсумки роботи. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 56–59.

29. Безсонова О. Створюємо сприятливий соціально-психологічний мікроклімат у колективі: тренінг для вихователів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 12. С. 16–21.

30. Бондар Л. Супровід самоосвіти педагогів: уникаємо помилок. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 11. С. 12–16.
31. Васянович О. Методичний місяць у дошкільному закладі. Авторська модель роботи з кадрами. *Дошкільне виховання*. 2000. № 5.
32. Вісім критеріїв моніторингу професійного портрета вихователя-методиста. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 10.
33. Гавриш Н., Крутій К. Новий Закон України «Про освіту». Які зміни очікують дошкільня? *Дошкільне виховання*. 2017. № 11. С. 2–6.
34. Галяпа М. Роль вихователя-методиста у професійній адаптації педагога початківця. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. № 10. С. 8–10.
35. Гураш Л., Якубенко В. Передовий досвід дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2001. № 7. С. 6–8.
36. Імідж вихователя-методиста як керівника: компетентнісний підхід. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 18–23.
37. Калуська Л. Нові підходи до методичної роботи в ДНЗ. *Дошкільне виховання*. 2005. № 11. С. 10–11.
38. Кіндрат І. Інтелектуальні карти в самоосвітній діяльності. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 10. С. 52–54.
39. Кіндрат І. Мотивація до самоосвіти як умова професійного розвитку педагогів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 11. С. 4–11.
40. Коваль В., Брежко З. Сучасний вихователь-методист – стратег професійного розвитку педагогів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 8. С. 4–9.
41. Кондратець І. Самоменеджмент ключ до успіху: рефлексивна програма професійного антивигорання. *Дошкільне виховання*. 2016. № 11. С. 23–25.
42. Кондратець І. Тімблдінг: як перетворити колектив на команду. *Дошкільне виховання*. 2019. № 11. С. 7–11.
43. Кононко О. Вихователь-методист: стратег і тактик. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 4.
44. Кононко О. Наставництво як форма організації соціального простору початківця. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 6–10.
45. Кононко О. Особливості методів підвищення фахової майстерності початківців. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 11–17.
46. Корнеєва О. Досвід як об'єкт вивчення та зразок. *Палітра педагога*. 2003. № 4. 2004. № 1.

47. Кутенцова Н. Інноваційний підхід до організації методичної роботи з педагогами. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2012. № 10. С.44 – 49.
48. Ларіонова Л., Фоміна В. Методичний марафон – шлях до професіоналізму. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 31–38.
49. Лисенко Н., Савінова Н. Комплімент вихователю-методисту. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 4–5.
50. Малишева О. Деякі аспекти атестації вихователів дошкільного закладу. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. № 1. 2011.
51. Малишева О. Порядок заповнення атестаційних листів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. № 2. 2011.
52. Моніторинг майстерності педагогів, яких атестують. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 60–62.
53. Моніторинг нормативно-правової бази. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 1. С. 60–61.
54. Нікітіна Н. Оголошуємо тендер ... педагогічних ідей. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 1. С. 27–30.
55. Нікітіна Н. Педагогічний геокешинг, або у пошуках освітніх скарбів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 39–43.
56. Окерешко О. Welcome, або допомагаємо початківцям самоорганізуватися. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 26–41.
57. Панасюк Т. Оформлення документації вихователя-методиста. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 3.
58. Підготовка до атестації педагогічних працівників: нормативно-правові документи та покроковий алгоритм. *Практика управління дошкільним закладом*. 2012. № 8.
59. Половіна О., Савінова Н. Методичний тиждень, або лайфхаки методичного супроводу педагогів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 4–13.
60. Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр). *Вихователь-методист дошкільного закладу*. № 1, 2009.
61. Посадові та функціональні обов'язки працівників дошкільних закладів. *Бібліотечка вихователя дитячого садка*. 2001. № 23. С. 15–19.
62. Примірне положення про методичний кабінет закладу дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2018. № 6. С. 1–3.
63. Примірний статут дошкільного навчального закладу. *Дошкільне виховання*. 2003. № 7. С. 22 – 23, 26 – 27.
64. Професійний розвиток педагога. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 11. С. 18–20.

65. Романюк І. Аналіз, планування, контроль як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу. Тернопіль : Мандрівець, 2011.
66. Романюк І. Вивчення стану організації життєдіяльності дітей чи контроль за станом навчально-виховної роботи у дошкільних навчальних закладах. *Дитячий садок*. № 4. 2009.
67. Романюк І. Оперативний контроль у системі управлінської діяльності керівника дошкільного закладу. *Практика управління закладом освіти*. 2010. № 8.
68. Романюк І. Особливості проведення тематичного контролю. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010 № 6.
69. Романюк І. Фронтальний та підсумковий контроль у системі внутрішнього контролю. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010 № 8.
70. Романюк І. Індивідуальна траєкторія розвитку професійної компетентності педагога. *Дошкільне виховання*. 2019. № 4. С. 6–10.
71. Романюк І. Перспективний педагогічний досвід: як презентувати. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 1. С. 4–9.
72. Савінова Н. Як спілкуватися з педагогами корисно і приємно: сім порад вихователю-методисту. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 6. С. 12–15.
73. Святенко О. Секрети оперативного управління для вихователя-методиста. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 11–17.
74. Три етапи роботи з педагогом-початківцем. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 24–25.
75. Чумаченко Н. Як підтримати педагога-початківця: психолого-методичний супровід діяльності. *Дошкільне виховання*. 2019. № 4. С. 11–13.
76. Чуприна Н. Самоменеджмент вихователя-методиста – запорука успішної освітньої діяльності ЗДО. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 20–25.
77. Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти у 2019/2020 навчального року. Інструктивно-методичні рекомендації (Додаток до листа МОН України від 02.07.2019 № 1/9-419). *Дошкільне виховання*. 2019. № 8. С. 1–6.
78. Якименко Л. Контролюємо, щоб допомогти. *Дошкільне виховання*. 2008 № 1.

ПЕДАГОГІЧНІ ЗАДАЧІ

Задача 1

“Як завоювати авторитет у своїх підлеглих? Із чого потрібно починати?” – звернувся молодий вихователь-методист до своїх колег.

Одні рекомендували взяти зразу “жорсткий курс”. Інші радили організовувати вечори відпочинку, зустрічі за горнятком кави. Дехто порекомендував не вишукувати особливих рецептів, а просто почати з уважного, доброзичливого ставлення до своїх колег.

1. Прокоментуйте ці поради і висловіть свою думку з цього приводу.
2. Яку роль виконує мікроклімат у колективі? Чи впливає він на розв’язання навчально-виховних завдань?

Задача 2

У деяких закладах дошкільної освіти організаційно-педагогічна й методична робота розподілена за днями: понеділок – засідання педагогічної ради; вівторок – методична робота: консультації, семінари, відкриті заходи; четвер – робота з батьками: індивідуальні та групові консультації, лекторії, батьківські збори, заняття «Школи молодих батьків».

1. Як ви оцінюєте такий розподіл?
2. Чи сприяє він удосконаленню управлінської діяльності в дошкільному навчальному закладі?

Задача 3

У старшій групі закладу дошкільної освіти працює досвідчений вихователь, тактовна, спокійна людина, яка володіє методикою роботи з дітьми цієї вікової категорії. Але батьки одного з вихованців вважають, що вона необ’єктивно ставиться до їхнього сина, недооцінює його здібності, мало залучає його до виступів.

Конфлікт завершується приходом батьків до завідувача. Батьки вважають, що їхнього сина потрібно перевести до іншої групи.

1. Як вчинити вихователю-методистові у цій ситуації?
2. Чи потрібно цей конфлікт обговорювати в педагогічному колективі?

Задача 4

Перед початком навчального року складна середня група залишилася без вихователя. Вихователь-методист думає перевести в цю групу досвідчену виховательку, яка готувалася прийняти молодшу групу, а на її місце призначити молодого спеціаліста, який щойно закінчив педагогічне училище.

1. Які обставини спонукали вихователя-методиста до прийняття такого рішення?
2. Чи доцільне таке рішення у наведеній ситуації? Аргументуйте.

Задача 5

Молода вихователька, яка працює у закладі дошкільної освіти три роки, почала формально ставитися до своїх обов'язків, без інтересу. Це негативно відобразилося на якості засвоєння дітьми навчальної програми, активність дітей на заняттях суттєво знизилася. Вихователь-методист запросив виховательку на розмову, під час якої з'ясувалося, що наприкінці навчального року вихователька має намір звільнитися.

1. Як потрібно вчинити вихователеві-методисту в цій ситуації?
2. На які аспекти діяльності виховательки потрібно звернути особливу увагу при аналізі описаної ситуації?

Задача 6

В одному закладі дошкільної освіти приділяється велика увага молодим вихователям. Вони працюють під постійним контролем досвідчених педагогів, разом складають плани навчально-виховної роботи, підбирають методичні матеріали. Тут добре організовано і взаємовідвідування занять. Завідувач та вихователь-методист постійно спостерігають за спільною роботою молодих і досвідчених вихователів.

1. Чи сприяє такий контроль підвищенню педагогічної майстерності працівників ЗДО?
2. Чи сприяє він згуртуванню педагогічного колективу? А може, навпаки – роз'єднує його?

Задача 7

У певній дошкільній установі функціонує постійно діючий семінар молодих вихователів, на якому досвідчені педагоги вчать майстерності початківців, пропонують найбільш вдалі прийоми навчально-виховної роботи з дітьми, свої методичні розробки.

1. Чи варто запозичувати їхній досвід?
2. У чому цінність такої форми роботи для молодих вихователів?

Задача 8

На нараді вихователів молодших груп обговорювалося питання методів та прийомів формування культурно-гігієнічних навичок і навичок самообслуговування.

Завідувач, вихователь-методист, лікар, медична сестра вивчаючи роботу всіх вихователів, виявили невідповідність у вимогах, відсутність наступності в оволодінні згаданими навичками, у зв'язку з чим надали поради щодо усунення виявлених недоліків.

1. Чи варто проводити такі наради?
2. У чому їхня цінність?

Задача 9

У вихователя-методиста склався відповідний стиль роботи з молодими вихователями: щодня перевіряє конспекти перед заняттями, робить певні зауваження, вносить свої корективи, в кінці робочого дня чекає на розповідь, як пройшов день, які були труднощі, виявляє їх причини.

1. Чи доцільний такий контроль з боку вихователя-методиста?
2. Які способи допомоги молодому вихователю можете запропонувати?

Задача 10

Молодий вихователь заміняє досвідченого педагога, який захворів. Він просить вихователя-методиста побути на занятті, бо не може впоратися з організацією дітей, не може добитися уваги з їхнього боку.

1. Чи є педагогічна доцільність у відвідуванні занять, які заміняються?
2. Чи правомірне прохання молодого педагога?
3. Яку розмову повинен провести після цього вихователь-методист із молодим педагогом?

Задача 11

Після відвідування заняття та його аналізу вихователь-методист запропонував вихователю розписатися у зошиті контролю й аналізу педагогічного процесу про те, що він ознайомлений із висновками та пропозиціями, висловленими вихователем-методистом. Вихователь відмовився підписатися, аргументуючи, що такими діями вихователь-методист принижує його людську гідність.

1. Яка ваша думка з цього приводу?

ПЛАН МЕТОДИЧНОГО СЕМІНАРУ

для вихователів-методистів закладів дошкільної освіти

м. Дрогобич на тему:

«НОВІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ З ПЕДАГОГІЧНИМИ КАДРАМИ»

План підготовки роботи методичного семінару

№ з/п	Зміст завдань
1.	Проаналізувати спеціальну літературу та публікації із зазначеної проблеми
2.	Підготувати теоретичні матеріали з обраної проблеми
3.	Розробити план проведення методичного семінару для вихователів-методистів «Нові підходи до організації методичної роботи з педагогічними кадрами»
4.	Підготувати правила учасників методичного семінару.
5.	Підготувати виступ з обраної проблеми.
6.	Підготувати практичні завдання.
7.	Розробити пам'ятку для вихователів-методистів.
8.	Підготувати наочні матеріали для учасників семінару.

Література для самостійного опрацювання педагогами

1. Вісім критеріїв моніторингу професійного портрета вихователя-методиста. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 10.
2. Імідж вихователя-методиста як керівника: компетентнісний підхід. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 1. С. 18–23.
3. Кондратець І. Тімблдінг: як перетворити колектив на команду. *Дошкільне виховання*. 2019. № 11. С. 7–11.
4. Кононко О. Особливості методів підвищення фахової майстерності початківців. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 8. С. 11–17.
5. Кутеньова Н. Інноваційний підхід до організації методичної роботи з педагогами. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2012. № 10. С. 44 – 49.
6. Ларіонова Л., Фоміна В. Методичний марафон – шлях до професіоналізму. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 12. С. 31–38.

Додаток Б

Методично-інтерактивний семінар для вихователів «Інтерактивні технології розвитку мовлення дітей дошкільного віку»

План підготовки роботи семінару

№ з/п	Зміст завдань
1.	Проаналізувати спеціальну літературу та публікації із зазначеної проблеми
2.	Підготувати теоретичні матеріали з обраної проблеми
3.	Розробити план проведення методично-інтерактивного семінару для вихователів «Інтерактивні технології розвитку мовлення дітей дошкільного віку»
4.	Підготувати правила учасників інтерактивного семінару.
5.	Розробити схему творчості ТРВЗ.
6.	Підготувати практичні завдання.
7.	Розробити пам'ятку для вихователів.
8.	Підготувати наочні матеріали для учасників семінару.

Література для самостійного опрацювання педагогами

1. Богуш А.М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти. 4-те вид., доопр. і доп. Харків : Ранок, 2013. 192 с.
2. Богуш А. Методика роботи з поетичними творами у дошкільному закладі. Київ : В-во «Основа», 2006. 152 с.
3. Копилова О. Використання символів у роботі з дошкільниками. Харків : Ранок, 2014. 161 с.
4. Крутій К., Білан О. Використання схем-моделей у лексико-граматичній роботі з дітьми дошкільного віку. Львів, 1997. 68 с.
5. Крутій К.Л. Мовленнєве зростання : досвід, проблеми, пропозиції. Запоріжжя : ТОВ «ЛПІС ЛТД», 1998.160 с.
6. Сформоване мовлення – успіх у навчанні. *Дошкільне виховання*. 2012. № 7. С. 14–18.

Мета: формувати комунікативну компетентність педагогів, атмосферу співробітництва та взаємодії щодо впровадження в роботу інтерактивних форм з розвитку мовлення дошкільнят.

Зосередити увагу педагогів, на використання знаково-символічних засобів, що стосуються організації мовленнєвої діяльності.

Завдання:

1. Надання практичної допомоги у впровадженні ТРВЗ-технологій.
2. Розвивати комунікативні здібності педагогів, вправляти у володінні символічними засобами.

Місце і час проведення: ЗДО № 24 «Смерічка» м. Дрогобича

Обладнання: «бейджики» – 12, сніжинки – 12, сердечка – 12, магнітофон, фломастери або маркери, дошка, чисті аркуші паперу, аркуші паперу із зображенням символів-схем, правила проведення тренінгу, ялинка, корзинка у вигляді серця, символи-маски («Веселий», «Сумний»).

Ведуча: вихователь-методист Кльос О.Й.

Експертна група:

План

проведення методично-інтерактивного семінару

«Інтерактивні технології розвитку мовлення дошкільнят»

У семінарі беруть участь дві команди: «Краплинка», «Сонцезайчики». Ведучий ознайомлює учасників з темою та метою семінару. Пропонує обрати групу експертів, які оцінюватимуть дії команд за допомогою символів-масок: «Веселий», «Сумний».

Знайомство

1. Створюємо «бейджики».

Завдання: за 3 хв. на аркуші прямокутної форми 9x5 напишіть своє ім'я, назвіть дві – три риси що починаються з першої літери вашого імені. Упродовж хвилини прокоментуйте.

Обладнання: бейджик, аркуш паперу за розміром бейджика, фломастери різних кольорів.

2. Вправа «Правила учасників тренінгу»

Практичний психолог Захаряк Л.І.

Ведучий пропонує спільно скласти правила тренінгової групи, виконання яких зроблять роботу ефективною. Запропоновані правила ведучий записує на заздалегідь приготованому аркуші.

Обладнання: аркуш паперу А-1 із написом «Правила учасників тренінгу», фломастери, скотч.

Багато зазначити такі правила:

- Добровільна участь у тренінгу...
- Позитивна налаштованість...

- Активність у висловлюваннях ...
- Вміння слухати думку інших...
- Лаконічність і аргументованість у висловлюваннях власної думки...
- Вміння прислухатись до думки інших...
- Щирість у висловлюваннях.

3. Вправа «Сніжинка»

Напишіть на «сніжинці» те, що ви очікуєте від семінару, починаючи зі слів «Я очікую...».

Прочитайте і прикрасьте ялинку.

Обладнання: фломастери, папір у формі сніжинок, ялинка.

Ведуча: Мовна активність дитини залежить від мовної активності дорослих, які її оточують. Від рівня креативності, здатності до нестандартного мислення залежить розвиток мовлення вихованців. Тому мета нашої роботи – це розвиток мовлення дітей дошкільного віку засобом ТРВЗ-технології. На сьогодні існують різноманітні ТРВЗ-технології для розвитку мовлення дітей.

«Вплив інтерактивних технологій на розвиток мовлення дітей дошкільного віку».

Вихователь-методист Кльос О.Й.

Ведуча: ТРВЗ включає в себе різні методи, які формують вміння перетворювати, змінювати об'єкти і ситуації. Саме час дошкільного дитинства є сприятливим для розвитку пізнавальної активності та творчих здібностей дітей, формування у них бажання і вміння творчого самовираження. Казка ... з нею пов'язане дитинство кожного з нас. Ми захоплюємося сміливістю, винахідливістю її героїв. І позаяк доля всіх нас пов'язана з дошкільням, то без казки ми і не уявляємо свого життя і життя наших дітей. Тож для вас таке завдання: придумати різні варіанти, щоб врятувати головних героїв казки «Колобок», «Івасик Телесик» (на рівні дітей).

«Прийоми фантастичного перетворення у казках»

Вихователь-методист Кльос О.Й.

Ведуча: Що ми хотіли б бачити у своїх мріях, виконуване фантастичними істотами або засобами? (розминка).

Відповіді команди (бачення дорослого).

Релаксація «Море» з музичним супроводом

Практичний психолог Захаряк Л.І.

Що ми знаємо про навчання римування?

Команди отримують завдання (для двох команд):

1. Римування вірша «Сонечко», «Зима».
2. Закінчи чистомовку;
3. Добери слово до вірша.

Вчитель-логопед Голик І.Р.

Ведуча: Одним із методів ТРВЗ (теорії розв'язання винахідницьких завдань) є метод символічної синетики. Це відображення розуміння і сприйняття навколишнього світу за допомогою різноманітних символів та знаків. Завдяки застосуванню цього методу у дошкільників розвивається багата уява, нестандартне образне мислення, формується здатність до творчих перетворень об'єктів і явищ.

«Мовленнєво-творчий розвиток дошкільників з використанням схем-моделей»

Завдання. Практики.

Форма організації: практична робота з знаками-символами.

Мета. Активізувати знання учасників з означеної теми. Розвивати творчість, креативність, підвищувати фахову компетентність.

Обладнання: папір формату А-3, набір паперу, фломастери.

Команди отримують завдання за допомогою наявного матеріалу абетки-символів:

- скласти 2 речення;
- зашифрувати загадку;
- скласти мовну розповідь «Що ми бачили у лісі».

Вправа «Телеграма»

Ведуча: Кожному учасникові семінару пропонується написати коротеньку телеграму про семінар та його значення («Що було важливим?», «Яке значення для вас має семінар?», «Що сподобалось?»).

Практичний психолог Захаряк Л.І.

Психологічна гра «Корзина побажань»

Мета. Сприяти підвищенню оптимізму учасників заняття.

Хід вправи. Учасникам пропонується з корзини побажань дістати по одному папірцю, який підкаже, що на вас чекає сьогодні, або що вам потрібно зробити найближчим часом. Ті побажання чарівно впливають на настрій, підбадьорюють, надають впевненості.

Експертна група оцінює виконання завдання кожної групи.

Ведуча підсумовує значення проведеного семінару: працюючи над цією проблемою, ми зможемо виховувати майбутні покоління здатне до творчості до нестандартного бачення навколишнього світу.

Дякую за увагу!

ПЛАН
тематичного контролю з питання
«Соціально-моральний розвиток дітей старшого дошкільного віку»

Дата	Зміст роботи	Хто веде контроль
18.11.2019	1. Організація предметного середовища, створення умов для організації та проведення роботи	завідувач вихователь-методист
19.11.2019	1. Вміння вихователів організувати роботу відповідно до програмових та вікових вимог.	завідувач
	2. Анкетування.	вихователь-методист
20.11.2019	1. Оформлення куточків, скриньок «Добрих справ».	завідувач
	2. Використання творів художньої літератури.	вихователь-методист
21.11.2019	1. Рівень сформованості загально-культурної компетентності дошкільників.	вихователь-методист
	2. Спільна робота закладу дошкільної освіти та сім'ї з питань морального виховання дітей.	завідувач
22.11.2019	1. Підведення підсумків.	завідувач
	2. Написання довідки за матеріалами тематичної перевірки	вихователь-методист

ДОВІДКА

Про результати тематичного вивчення на тему: «Соціально-моральний розвиток дітей старшого дошкільного віку»

Згідно з річним планом, з 18.11.2019 р. до 22.11.2019 р. було проведене тематичне вивчення стану формування у старших дошкільників моральних норм та правил поведінки, загальнокультурної компетентності.

Вивчення проведено в старших групах № 1 і № 2. До складу комісії увійшли: завідувач ЗДО № 24 «Смерічка» – Буняк Ганна Василівна та вихователь-методист – Кльос Ольга Йосипівна.

Вивчення охоплювало питання:

1. Створення умов для організації та проведення роботи.
2. Вміння вихователів організовувати роботу відповідно до програмових та вікових вимог:

- організація предметного середовища;
- оформлення куточків, скриньок «добрих справ»;
- використання творів художньої літератури.

3. Рівень сформованості загальнокультурної компетентності дошкільників.

4. Спільна робота закладу дошкільної освіти і сім'ї з питань формування у дошкільників моральних норм та правил поведінки.

У старшій групі № 1 працюють вихователі: Янків Г.І. та Ковалів О.І.

У старшій групі № 2 працюють вихователі: Грабовська М.С. та Когут М.Г.

У ході вивчення з'ясувалося, що у цих групах створені відповідні умови для проведення роботи. Вихователями Янків Г.І. та Ковалів О.І. підбрано серію сюжетних малюнків з визначення добрих і поганих вчинків. Вихователі Грабовська М.С. та Когут М.Г.

У старшій групі № 1 оформили підбірку ілюстрацій та художньої літератури з теми, разом батьками придбали розвивальні посібники, якими діти залюбки граються. У цих групах є куточки, де діти можуть усамітнитися, розважитися, поліпшити настрій.

У старшій групі № 2 вихователем Грабовською М.С. оформлено екран успіху дитини. З його допомогою педагог та діти оцінюють вчинки: свої та своїх товаришів, а червоні намистинки (їх кількість) свідчать про дотримання вихованням норм гарної поведінки в закладі дошкільної освіти: у приміщенні групи та на майданчику.

З метою формування у дошкільників основ гуманістичного світогляду дітям пропонують твори художньої літератури, у т.ч. В.О. Сухомлинського, проводяться «уроки доброти в природі», розвивальні ігри з інтелектуальним навантаженням, театралізації казкових і життєвих ситуацій, розгляд ілюстрацій та сюжетних карток, обговорення їх змісту з дітьми.

Важливе місце вихователі старших груп для формування у дошкільників моральних норм та правил поведінки відводять таким формам роботи, як: заняття, ігрова діяльність, трудова діяльність, самостійна художня діяльність, чергування, гурткова робота тощо.

У ході аналізу стану справ було визначено рівні сформованості в дошкільників моральних норм та культури поведінки. Згідно з результатами проведеної діагностики, у 88,1 % дітей старших груп виявлено високий та достатній рівні готовності до застосування власних знань у розв'язанні ситуацій морального вибору. 52,4 % старших дошкільників здатні проявляти співчуття іншим дітям та близьким дорослим, вміють розрізняти ознаки різних емоційних станів та при їх характеристиці можуть влучно використати прислів'я та приказки чи інші жанри художньої літератури.

У ході вивчення було виявлено і недоліки: 11,9 % дітей не можуть застосовувати свої знання на практиці, тому що їхні знання не відповідають вимогам програми. Вихователі старших груп ще недостатньо використовують диференційований підхід під час роботи з дітьми, які мають низький рівень умінь та навичок. Оцінюючи результати знань дитини, вихователь не наголошує на досягненнях, не аналізує того, на що не отримано відповіді. Це стосується вихователів Грабовської М.С. та Когут М.Г.

Вихователі старших груп у перспективному і календарному плануванні відводять обмаль часу для ознайомлення та опрацювання творів В.О. Сухомлинського.

Рекомендації вихователям.

1. Звернути увагу на використання творів В.О. Сухомлинського в соціально-моральному розвитку дошкільників.

Термін: постійно

Відповідальні: вихователі старших груп.

2. Впроваджувати цікаві знахідки із досвіду роботи вихователя-методиста Демків Г.С. «Роль і місце казки в навчально-виховному процесі і житті дитини» в практику своєї роботи.

Термін: постійно

Відповідальні: вихователь-методист,
вихователі старших груп.

3. Вихователям Янків Г.І., Ковалів О.І., Грабовській М.С., Когут М.Г. працювати над тим, щоб діти не тільки мали знання з моральних норм і правил поведінки, а й уміли їх застосовувати на практиці. З цією метою зібрати проблемні моральні ситуації, логічні завдання, цікаві ігри та вправи та опрацювати їх з вихованцями.

Термін: до кінця навчального року
Відповідальні: вихователі старших груп.

4. Вихователям Грабовській М.С. та Когут М.Г. особливу увагу звертати на дітей з низьким рівнем знань, умінь та навичок. Чітко стежити за виконанням поставленого завдання і послідовності засвоєння знань, враховуючи фактор відповідності ситуації.

Термін: постійно
Відповідальні: вихователі Грабовська М.С.,
Когут М.Г.

5. Вихователям Янків Г.І., Ковалів О.І. розробити анкети з морально-етичного виховання для вихователів та батьків.

Термін: до 10.12.2019 р.
Відповідальні: вихователі Янків Г.І.,
Ковалів О.І.

Ознайомлені:

Грабовська М.С.
Когут М.Г.
Янків Г.І.
Ковалів О.І.

Завідувач
ЗДО № 24 «Смерічка»

Г. В. Буняк

Вихователь-методист

О.Й. Кльос

Діагностична схема вивчення педагогічної майстерності молодого спеціаліста закладу дошкільної освіти

№ з/п	Вид діяльності	Показники	Рівні показників
1.	Оснащення та стан навчально-виховної роботи	Рідний край	
		Рідна природа	
		Розвиток мовлення	
		Цікава математика	
		Образотворче мистецтво	
		Художня література	
		Валеологія	
		Економічне виховання	
2.	Виховання здорової дитини	Праця	
		Охорона життя і здоров'я дітей. Фізична культура.	
		Загартування	
		Культурно-гігієнічні навички	
		Заняття фізкультури на прогулянці	
		Гігієнічна гімнастика після сну	
		Спортивні ігри	
3.	Оснащення та стан ігрової діяльності	Вправи спортивного характеру	
		Театралізовані ігри	
		Дидактичні ігри	
		Будівельні ігри	
		Народні ігри	
		Сюжетно-рольові ігри	
4.	Особистісно-орієнтоване виховання та навчання дітей	Рухливі ігри	
		Встановлення партнерських стосунків	
		Створення умов згідно нахилів, потреб	
		Індивідуальне навчання	
		Планування роботи	
		Здійснення	

		диференційованого підходу	
		Використання ефективних методів	
		Сучасне заняття	
		Засвоєння програмного матеріалу	
5.	Впровадження інноваційних технологій	Створення розвивального інноваційного середовища в групі	
		Процес впровадження інноваційних технологій	
6.	Участь у методичній роботі закладу дошкільної освіти	Участь у роботі методичних об'єднань	
		Участь у роботі педагогічних рад, семінарів	
		Участь у колективних переглядах	
7.	Співпраця з сім'ями	Використання інноваційних форм роботи з сім'ями	
		Залучення батьків до педагогічного процесу	
		Підвищення педагогічної культури батьків	

ПЛАН

Роботи школи педагогічного досвіду

№ з.п.	Планові заходи	Завдання	Термін	Відповідальні
I	<p>1. Теорія Тема: Нова наукова дисципліна ТРВЗ (технологія рішення винахідницьких завдань).</p> <p>1. Що таке ТРВЗ?</p> <p>2. Деякі поради щодо організації і роботи та стилю спілкування (бесіда-діалог).</p> <p>1. Практичне. Ознайомлення слухачів з планом роботи школи педагогічного досвіду на 2019– 2020 н.р.</p> <p>2. Ознайомлення слухачів з цікавинками (методичні, практичний матеріал) для проведення роботи з батьками, для вирішення завдань і змісту педагогіки співробітництва ЗДО і сім'ї згідно програми «Українське довкілля» Підсумок Гра «Ліхтарик».</p>	<p>Підібрати інтерактивні ігри для проведення, використання в роботі з батьками та в різних, запланованих заходах</p>	<p>Вересень – жовтень</p>	<p>вихователь-методист Кльос О.Й.</p>
II	<p>II. Теорія + практика Батьківські збори у вигляді роботи творчої лабораторії. «Моральні стосунки в</p>	<p>Придумування казок разом з дітьми на моральну тематику.</p>	<p>Листопад – грудень</p>	<p>Всі члени школи педагогічного досвіду</p>

	<p>родині» (з використанням елементів ТРВЗ)</p> <p>Практичне:</p> <p>1. Театралізовані сценки з життя закладу дошкільної освіти.</p> <p>2. Невеличкі виступи для дітей та батьків.</p>	(ТРВЗ «Символи»).		
III.	<p>Теорія</p> <p>1. Семінар-практикум. Тема: Оптимальне сприяння розвитку і становлення емоційної культури дитини. Мандри (показ)</p> <p>2. Практичне «Ми та наші емоції» (Відкритий захід для батьків)</p>	Виготовити гру «Почуття» (сум, веселість тощо)	Лютий – березень	Всі члени школи педагогічного досвіду Практичний психолог
IV.	<p>1. Теорія Тема: До живої природи повернімо обличчям (батьківський ринг).</p> <p>2. Практичне: Стежинками країни «Екологія» (свято з використанням елементів науки ТРВЗ).</p> <p>3. Анкетування слухачів школи педагогічного досвіду.</p>		Квітень – травень	Всі члени школи педагогічного досвіду Батьки Діти

ПЛАН РОБОТИ ТВОРЧОЇ ГРУПИ

«Вивчення теоретичних та методичних засад програми
«Вчимося думати»»

Зміст роботи	Термін	Відповідальні
Засідання перше		
1. Презентації програми «Вчимося думати» / Шиян І.Б., Шиян О.О., Веренда М.Є. та ін. Львів: Львівський національний університет ім. Івана Франка, 2010.	жовтень	керівник творчої групи
2. Затвердження плану роботи, розподіл обов'язків		
Засідання друге		
1. Науково-психологічні засади програми: – розвиток особистості; – мислення, як критерій психічного розвитку дошкільнят	грудень	члени творчої групи
2. Діалектична задача для дошкільнят: методичні рекомендації		
Засідання третє		
1. Варіанти діалектичних завдань: – казка: читання і перше обговорення казки; – проблемні ситуації; – розробка конспектів.	січень	члени творчої групи
Засідання четверте		
1. Круглий стіл «Природа, казка, діти і дорослі»	березень	члени творчої групи
2. Аналіз проблемних ситуацій з дітьми, які виникають у їхньому житті		
Засідання п'яте		
1. Організація виставки з даної теми.	травень	керівник творчої групи
2. Підсумок роботи творчої групи за рік.		

ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК

- Атестаційна комісія – 30,31
- Атестація – 29,30
- Види аналізу – 24
- Види контролю – 19,20
- Вихователь-методист – 12
- Внутрішній контроль – 20,21
- Завдання методичної роботи – 8
- Мета методичної роботи – 8
- Методична робота – 7,8
- Методична робота закладу дошкільної освіти – 9
- Методичний кабінет – 16,17
- Напрями методичної роботи – 8,9
- Наставництво – 26,27
- Педагогічний аналіз – 23,24
- Педагогічний досвід – 33,34
- Передовий педагогічний досвід – 34,35
- Принципи методичної роботи – 8
- Районний (міський) методичний кабінет – 9
- Творчі групи – 33,34
- Типи аналізу – 24
- Форми контролю – 19,21
- Форми методичної роботи – 8
- Функції аналізу – 23,24
- Функції контролю – 20
- Функції методичного кабінету – 16,17
- Школа педагогічного досвіду – 33

Навчальне видання

Світлана Івах, Олена Невмержицька

МЕТОДИЧНА РОБОТА В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Методичні рекомендації до семінарських занять

**Редакційно-видавничий відділ
Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка**

Головний редактор
Ірина Невмержицька

Технічний редактор
Наталя Кізіма

Коректор
Ірина Намачинська

Здано до набору 14.07.2020 р. Підписано до друку 27.08.2020 р.
Формат 60x90/16. Папір офсетний. Гарнітура Times. Наклад 50 прим.
Ум. друк. арк. 3, 37. Зам. 19.

Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. (Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 5140 від 01.07.2016 р.) 82100, Дрогобич, вул. І. Франка, 24, к. 42, тел. 2 – 23 – 78.